

درباره ابتکار شفافیت زیربنای افغانستان

ابتکار شفافیت زیربنا (کاست)، یک ابتکار جهانی مستقل و غیر وابسته است که در کنار حکومت، سکتور خصوصی و جامعه مدنی در سرتاسر جهان کار میکند تا ارزش بهتری را شفافیت، پاسخگویی و مشارکت مردم را در سکتور زیربنا بخصوص پروژه های زیربنایی افزایش دهد. این ابتکار یکجا با حکومت، سکتور خصوصی و جامعه مدنی در راستای افزایش نشر اطلاعات پروژه های سکتور زیربنا، تفسیر و تحلیل این اطلاعات و انجام گزارشات تحقیقی کار می کند. این امر باعث می شود که شهروندان آگاه قادر شوند تا با استفاده از اطلاعات نشر شده، نهاد های مربوطه را حسابده قرار دهند.

جمهوری اسلامی افغانستان در سال ۱۳۹۲ از طریق وزارت اقتصاد و به اساس سفارش شماره 5.9 کمیته نظارت و ارزیابی به این ابتکار جهانی پیوست و فعالیت خود را رسماً در اواسط سال ۱۳۹۵ آغاز نمود. در حال حاضر 19 کشور عضویت این ابتکار جهانی را دارد.

ابتکار شفافیت زیربنا در چهار بخش ذیل در افغانستان فعالیت می نماید

- 1. گروه نهاد های ذیدخل:** گروه نهاد های ذیدخل متشکل از نماینده های ارشد حکومت، سکتور خصوصی و جامعه مدنی است که تحت یک جلسه تکنیکی سطح بالا در مورد چالشها و فرصتهای سکتور زیربنای کشور بحث و تبادل نظر می نمایند. وزارت اقتصاد ریاست این گروه تکنیکی را بر عهده دارد. تاکنون 32 جلسه تکنیکی برگزار شده است.
 - 2. نشر اطلاعات:** این پروسه، نهاد های تدارکاتی را ترغیب می کند تا اطلاعات مربوط به پروژه های زیربنایی خود را با در نظر داشت معیارهای 63 گانه کاست نشر کنند. این معیارها، نشر اطلاعات از 5 مرحله یک پروژه زیربنایی را مشخص می نماید. تاکنون 12 تفاهمنامه همکاری با وزارت ها و ادارات مستقل امضا شده است و اطلاعات پروژه های زیربنایی در پورتال های ملی بخصوص پورتال اداره تدارکات ملی که براساس استاندارد کاست ایجاد شده است منتشر می گردد. تاکنون بیش از 7000 پروژه براساس این استاندارد منتشر شده است.
 - 3. اطمینان دهی:** ابتکار شفافیت زیربنا سالانه بر روی گزارش تحقیقی به نام گزارش اطمینان دهی کار می کند که بر مبنای آن تجربیات خوب و بد نهاد ها در بخش نشر اطلاعات و تطبیق پروژه های زیربنایی انعکاس می یابد و توصیه های تکنیکی ارائه می گردد. تاکنون 2 گزارش اطمینان دهی در سال های 1397 و 1398 منتشر شده است و ادارات اقدامات قابل توجه ای روی دست گرفته اند. از جمله می توان به ایجاد واحد دیزاین در وزارت فواید عامه و ایجاد واحد تقویت دیزاین و سروی در اداره ملی تنظیم امور آب اشاره نمود. قرار است که گزارش سوم اطمینان دهی که بر روی 20 پروژه زیربنایی نوشته شده است به زودی نیز منتشرردد.
 - 4. تقویت حسابدگی اجتماعی:** ابتکار شفافیت زیربنای افغانستان در امر مشارکت مردم در پروسه و نظارت از پروژه های زیربنایی با استفاده از اطلاعات منتشر شده نیز کار میکند. تاکنون برنامه های حسابدگی اجتماعی در زمینه استفاده از اطلاعات نشر شده پروژه های زیربنایی در ولایات های کابل، هرات، جلال آباد و بلخ برگزار شده است.
- برای معلومات بیشتر به وب سایت ابتکار شفافیت زیربنای افغانستان <http://cost.af/> و وب سایت ابتکار جهانی شفافیت زیربنا <http://infrastructuretransparency.org/> مراجعه نمایید